

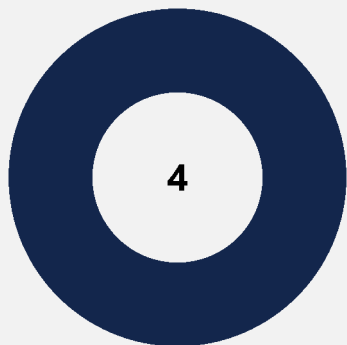
„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-09-09 13:18

Teikta

Laukia įgyvendinimo

- Terminas nesibaigęs

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-09-09 13:18

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
1 rekomendacija: Siekiant, kad būtų užtikrinta oro kokybės stebėseną taršiausiose Lietuvos vietose, atsižvelgiant į oro taršos duomenis, infrastruktūros ir eismo intensyvumo pokyčius, ir kuo daugiau gyventojų turėtų informaciją apie oro kokybės būklę jų teritorijoje: - parengti teisės aktų pakeitimus, nustatančius pareigą savivaldybėms taršiose vietose vykdyti aplinkos oro monitoringą ir atsiskaityti už jo vykdymo rezultatus; - bendradarbiaujant su savivaldybėmis, peržiūrėti valstybinių oro kokybės tyrimų stočių vietas ir plėsti savivaldybių teritorijų, kuriose oro kokybė būtų matuojama valstybės ar savivaldybių lygmeniu, skaičių.	2027-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Terminas nesibaigęs

Atsakingas subjektas:

Aplinkos apsaugos agentūra

Rodiklis

Valstybinio aplinkos oro monitoringo stacionarių oro kokybės stebėjimo stočių skaičius Lietuvoje.

Pradinė reikšmė: 17 vnt. (2021 m.)

Siektina reikšmė: 18 vnt. (2026 m.)

Rodiklis

Savivaldybių, atliekančių KD2,5, KD10, arba NO2 tyrimus pagal valstybiniam aplinkos monitoringui keliamus reikalavimus, kurių monitoringo duomenys naudojami valstybiniam oro kokybės vertinimui, dalis

Pradinė reikšmė: 0 proc. (2021 m.)

Siektina reikšmė: 100 proc. (2026 m.)

Rodiklis

Savivaldybių, vykdančių aplinkos oro monitoringą rizikos kriterijus atitinkančiose teritorijose, dalis

Pradinė reikšmė: 22 proc. (2021 m.)

Siektina reikšmė: 100 proc. (2027 m.)

1 priemonė:

Išplėsti valstybinio aplinkos oro monitoringo stočių tinklą, įsteigiant papildomą oro kokybės tyrimų stotį.

2026-12-31

Laukiama įgyvendinimo

Terminas nesibaigęs

Atsakingas subjektas:

Aplinkos apsaugos agentūra

Rezultatas:

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-09-09 13:18

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
2 priemonė: Parengti rekomendacijas savivaldybėms aplinkos oro monitoringo plėtrai / raidai (rizikos kriterijai monitoringo vietų parinkimui, turinio nustatymui, duomenų kokybės užtikrinimui ir kt.) sudarant prielaidas savivaldybėms nuolat turėti aktualią informaciją apie oro kokybę rizikos teritorijose, pakankamą gyventojų informavimui ir būklės gerinimo priemonių savalaikiam taikymui. Atsakingas subjektas: Aplinkos apsaugos agentūra Rezultatas: Parengtos aplinkos oro monitoringo vykdymo rekomendacijos savivaldybėms. Rekomendacijos derintos su savivaldybėmis, konsultuojama dėl rekomendacijų praktinio įgyvendinimo. Rekomendacijos paskelbtos Aplinkos apsaugos agentūros internetiniame puslapyje adresu: https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/oras/rekomendacijos/	2024-12-31	Įgyvendinta	Laiku
3 priemonė: Inicijuoti aplinkos oro būklės stebėseną ir valdymą reglamentuojančių teisės aktų keitimą, aiškiai atskiriant valstybinio ir savivaldybių aplinkos oro monitoringo tikslus ir uždavinius, nustatant monitoringo subjektų teises, pareigas ir tarpusavio sąveiką. Atsakingas subjektas: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Rezultatas:	2025-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Vėluoja
4 priemonė: Atlikti valstybinius indikatorinius metinius aplinkos oro kokybės tyrimus visoje Lietuvos teritorijoje, siekiant identifikuoti aplinkos oro būklės pokyčius / rizikas ir nuolatinio aplinkos oro būklės stebėjimo papildomose Lietuvos teritorijose poreikį. Pagal tyrimų rezultatus ir įvertinus kitus situacijos / aplinkos pokyčius, atlikti valstybinio aplinkos oro monitoringo tinklo peržiūrą, identifikuoti aplinkos oro monitoringo sistemos plėtros / pokyčių poreikius. Atsakingas subjektas: Aplinkos apsaugos agentūra Rezultatas: 2026 sausio 27d. įvyko pirkimo dalyvių vokų plėšimas. Gautas vienas pasiūlymas. Atliktas pasiūlymo vertinimas. 2026-05-14 pasirašyta paslaugų pirkimo sutartis 28T-2026-43. Tiekėjas paslaugas įsipareigoja suteikti ne vėliau kaip per 18 mėnesių nuo sutarties įsigaliojimo dienos, laikantis techninėje specifikacijoje nustatytų paslaugų teikimo terminų.	2025-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Vėluoja

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS"

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita	2026-09-09 13:18
------------------------------------	------------------

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
2 rekomendacija: Siekiant, kad nacionalinė į aplinkos orą išmetamų teršalų apskaita būtų tiksli ir detalai atskleistų kiekvieno apskaitomo teršalo taršos šaltinį, bei jų poveikio mastą oro taršai, didinti ūkinės veiklos sektorių, kuriuose tarša skaičiuojama aukštesnio tikslumo metodu (TIER 2 ar TIER3), dalį.	2027-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Terminas nesibaigęs

Atsakingas subjektas:
Aplinkos apsaugos agentūra

Rodiklis Ūkinių veiklų, iš kurių išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaita vykdoma naudojant TIER2 arba aukštesnio lygio (išsamesnio tikslumo) metodiką, dalis (proc.) Pradinė reikšmė: 62 proc. (2021 m.) Siektina reikšmė: 75 proc. (2027 m.)
--

1 priemonė: Sukurti papildomus institucinius pajėgumus (žmogiškieji ištekliai, kompetencijos, priemonės) išmetamų į aplinką teršalų apskaitos ir prognozių vykdymui taikant TIER2 ar didesnio detalumo metodą, kad būtų užtikrintas tarptautinių ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalaujamas apskaitos tikslumas, išsamumas, skaidrumas, nuoseklumas, duomenų atsekamumas.	2025-12-31	Įgyvendinta	Laiku
--	------------	-------------	-------

Atsakingas subjektas:
Aplinkos apsaugos agentūra

Rezultatas: Sukurti papildomi pajėgumai: iki 2022 m. Aplinkos apsaugos agentūroje į aplinkos orą išmetamų teršalų apskaitos funkcijoms vykdyti buvo skirtos 2 pareigybės; 2022 m. ir 2023 m. įsteigtos dar 2 pareigybės ir šiuo metu šias funkcijas vykdo 4 specialistai. Kompetencijos didinimas: 2023 m. gegužės mėnesį Aplinkos apsaugos agentūra, pasinaudodama TAİEX P2P programa, organizavo ekspertų grupės misiją ir pasikvietė oro teršalų apskaitos specialistus iš Vokietijos, Danijos, Estijos. Misijos tikslas - ekspertinė /metodinė pagalba oro teršalų apskaitos kokybės didinimui; rodiklių oro teršalų išmetimų prognozavimo metodikai atskiruose ūkio sektoriuose identifikavimas. Gautos rekomendacijos tolesniam Lietuvos oro teršalų apskaitos kokybės didinimui. https://aaa.lrv.lt/lt/naujienos/sia-savaite-vilniuje-su-darbo-vizitu-viesejo-aplinkosaugos-ekspertai-is-estijos-danijos-ir-vokietijos/ Kiti tobulinimo veiksmai: 2024 m. sudarytas ir birželio 21 d. Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus įsakymu "Dėl duomenų teikimo formos patvirtinimo" patvirtintos duomenų ir kitų rodiklių, reikalingų į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekio vertinimui aukštesniu detalumo lygiu (TIER 2 ir didesniu) , surinkimo formos. 2024 - 2025 m. kreiptasi į galimus duomenų savininkus, Valstybės duomenų agentūrą, su prašymu pateikti turimus duomenis arba pradėti juos rinkti. Dalis duomenų gauta ir naudojama vertinant oro teršalų išmetimus. Toliau planuojami veiksmai kitų duomenų ir rodiklių gavimui.

2 priemonė: Parengti trūkstamų įvesties duomenų, reikalingų vykdyti iš atskirų ūkio sektorių išmetamų teršalų apskaitą aukštesniu tikslumo metodu, sąrašą.	2023-04-30	Įgyvendinta	Vėlavo
--	------------	-------------	--------

Atsakingas subjektas:
Aplinkos apsaugos agentūra

Rezultatas: Aplinkos apsaugos agentūra parengė ir pateikė sąrašą duomenų, reikalingų į aplinkos orą išmetamų teršalų apskaitai ir prognozėms rengti aukštesniu tikslumo metodu energijos gamybos, pramonės ir produktų vartojimo bei žemės ūkio sektoriuose.
--

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita	2026-09-09 13:18
------------------------------------	------------------

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
3 priemonė: Parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 388 „Dėl Informacijos ir ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu ir teikiamų Europos Komisijai, Europos cheminių medžiagų agentūrai ir Europos aplinkos agentūrai rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą, nustatant prievolę institucijoms teikti reikalingus konkrečius įvesties duomenis (pagal Aplinkos apsaugos agentūros parengtą įvesties duomenų pagal ūkio sektorius sąrašą) išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitai vykdyti ir prognozėms rengti. Atsakingas subjektas: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Rezultatas: Aplinkos ministerija informavo, kad vykdant šią rekomendaciją, išsamiai įvertintas Aplinkos apsaugos agentūros 2023-06-02 raštu Nr. 36.2-A4E-5805 „Dėl valstybinio audito rekomendacijų vykdymo“ pagal VK (2022-06-10 ataskaitą Nr. VAE-6) rekomendaciją Nr. 2.2 „Parengti trūkstamų įvesties duomenų, reikalingų vykdyti iš atskirų ūkio sektorių išmetamo teršalų kiekio apskaitą aukštesniu tikslumo metodu, sąrašą“ parengtas sąrašas, o taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 388 (toliau – Nutarimas) ir juo patvirtinto Informacijos ir ataskaitų, susijusių su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu ir teikiamų Europos Komisijai, Europos cheminių medžiagų agentūrai ir Europos aplinkos agentūrai, rengimo ir teikimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatos dėl jų nepakankamumo užtikrinti teisinį pagrindą rinkti ir teikti išsamesnei nacionalinei oro teršalų apskaitai ir prognozėms trūkstamus reikalingus duomenis. Nutarimo 2 punkte nurodytiems subjektams – Apraše nurodytoms valstybės institucijoms, valstybės ir savivaldybių įstaigoms, valstybės ir savivaldybių įmonėms, viešosioms įstaigoms, tvarkančioms valstybės registrus (kadastrus), žinybinius registrus, valstybės informacines sistemas ir kitas informacines sistemas, taip pat valdančioms informaciją atliekant teisės aktų joms nustatytas funkcijas – pavesta tvarkyti Europos Sąjungos teisės aktuose nurodytą informaciją, susijusią su ES aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu, teikti informaciją ar pagal ją parengtas ataskaitas Europos Komisijai, Europos cheminių medžiagų agentūrai ir (arba) Europos aplinkos agentūrai (toliau – ataskaitos). Nutarimo 3 punktu pavesta Nutarimo 2 punkte nurodytiems subjektams su Europos Sąjungos aplinkos sektoriaus teisės aktų įgyvendinimu susijusią informaciją teikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai arba jos įgaliotai įstaigai ir kitoms Apraše nurodytoms ir ataskaitas rengiančioms institucijoms. Aprašo 3 punkte nustatyta, kad ataskaitas pagal kompetenciją teikia Aprašo priede nurodytos ministerijos ir kitos valstybės institucijos ir įstaigos (toliau – institucijos, atsakingos už ataskaitų teikimą). Pagal Aprašo 5 punktą, institucijos, atsakingos už ataskaitų teikimą, be kita ko, tvirtina klausimynus ar formas, pagal kurias Aprašo priede nurodytos valstybės institucijos ir kitos įstaigos (toliau – informaciją ataskaitoms parengti teikiančios institucijos) teikia ataskaitoms parengti reikalingą ir jų tvarkomą informaciją, o 6 punktu pavesta informaciją ataskaitoms parengti teikiančioms institucijoms šią informaciją institucijoms, atsakingoms už ataskaitų teikimą, teikti pagal patvirtintus klausimynus ar formas. Aprašo 8 punkte nustatyta, kad pasikeitus ataskaitų teikimo reikalavimams ar paaiškėjus, kad informacijos, kurios reikia ataskaitoms rengti, nėra arba reikia papildomos informacijos, informaciją ataskaitoms parengti teikiančios institucijos turi imtis neatidėliotinių priemonių, kad tokia informacija būtų surinkta ir pateikta institucijoms, atsakingoms už ataskaitų teikimą. Atsižvelgiant į nurodytas ir kitas susijusias Nutarimo ir Aprašo nuostatas, laikome, kad teisinis pagrindas informaciją ataskaitoms parengti teikiančioms institucijoms rinkti ir teikti nacionalinei oro teršalų apskaitai ir prognozėms trūkstamus reikalingus duomenis ir VK rekomendacijoje nurodytai prievolei vykdyti yra pakankamas, todėl Nutarimo šiuo metu nėra poreikio keisti. Duomenų, reikalingų į aplinkos orą išmetamų teršalų apskaitai vykdyti TIER2 ir aukštesniu lygiu, teikimo forma patvirtinta Aplinkos apsaugos agentūros 2024-06-21 įsakymu Nr. AV –133 “ Dėl duomenų teikimo formos patvirtinimo”.	2023-12-31	Įgyvendinta	Vėlavo

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS"

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita	2026-09-09 13:18
------------------------------------	------------------

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
3 rekomendacija: Siekiant modernizuoti informacijos apie aplinkos būklę valdymą, sukurti bendrą informacinę sistemą valstybinio, savivaldybių, ūkio subjektų vykdomo aplinkos oro monitoringo duomenų pateikimui, kad visi gaunami aplinkos monitoringo duomenys galėtų būti kompleksiskai vertinami, analizuojami, naudojami aplinkos būklei vertinti ir prognozuoti.	2027-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Terminas nesibaigęs

Atsakingas subjektas:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Rodiklis Sukurta bendra visų lygių aplinkos oro monitoringo duomenų informacinė sistema

Pradinė reikšmė: 0 vnt. (2021 m.)
Siektina reikšmė: 1 vnt. (2026 m.)

Rodiklis Savivaldybių, teikiančių aplinkos oro monitoringo duomenis į bendrą monitoringo duomenų informacinę sistemą, dalis
Pradinė reikšmė: 0 proc. (2021 m.) Siektina reikšmė: 100 proc. (2027 m.)

Rodiklis Ūkio subjektų, kurie privalo vykdyti aplinkos oro monitoringą ir teikia oro monitoringo duomenis į bendrą monitoringo duomenų informacinę sistemą, dalis
Pradinė reikšmė: 0 proc. (2021 m.) Siektina reikšmė: 100 proc. (2027 m.)

1 priemonė: Modernizuoti informacijos apie aplinką valdymo informacinę sistemą, sukuriant įrankius visų lygių aplinkos oro monitoringo duomenų patogiam pateikimui, kaupimui, apdorojimui / analizei ir efektyviam/patogiam naudojimui.	2026-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Terminas nesibaigęs
---	------------	-----------------------	---------------------

Atsakingas subjektas:
Aplinkos apsaugos agentūra

Rezultatas:

2 priemonė: Parengti teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos monitoringo vykdymą, pakeitimą, įpareigojant aplinkos monitoringą vykdančius subjektus teikti duomenis į informacinę sistemą.	2025-12-31	Laukiama įgyvendinimo	Vėluoja
--	------------	-----------------------	---------

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-09-09 13:18

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
--------------------------	--------------------------------	-------	-------------

Atsakingas subjektas:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Rezultatas:

4 rekomendacija:

Siekiant, kad valstybė ir savivaldybės turėtų aktualią informaciją apie ūkio subjektų veiklos sukeltą neleistiną neigiamą poveikį aplinkai ir galėtų laiku imtis priemonių jam mažinti, užtikrinti ūkio subjektų monitoringo vykdymą, atsiskaitymą už jį ir ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenų analizę dėl jų neigiamo poveikio aplinkai.

2026-12-31

Laukiama įgyvendinimo

Terminas nesibaigęs

Atsakingas subjektas:

Aplinkos apsaugos agentūra

Rodiklis

Ūkio subjektų, kurie privalo vykdyti aplinkos oro monitoringą, pateiktų metinių monitoringo ataskaitų dalis (proc.)

Pradinė reikšmė: 39 proc. (2021 m.)

Siektina reikšmė: 100 proc. (2025 m.)

Rodiklis

Vykdoma ūkio subjektų aplinkos oro monitoringo duomenų analizė

Pradinė reikšmė: Neatliekama /nevykdoma (2021 m.)

Siektina reikšmė: Atliekama / vykdoma (2026 m.)

1 priemonė:

Atlikti ūkio subjektų aplinkos monitoringo sistemos efektyvumo analizę, nustatyti labai žemo duomenų patikimumo ir panaudojimo priežastis, numatyti priemonės situacijai gerinti ir efektyvesniam ūkio subjektų ir valstybės išteklių naudojimui (panaikinti pridėtinės vertės nekuriančius reikalavimus, didinti duomenų patikimumą ir naudojimą ir pan.).

2023-12-31

Įgyvendinta

Vėlavo

Atsakingas subjektas:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS“

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita

2026-09-09 13:18

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
--------------------------	--------------------------------	-------	-------------

Rezultatas:

Aplinkos ministerija informavo, kad bendradarbiaudama su jai pavaldžiomis institucijomis (Aplinkos apsaugos agentūra ir Aplinkos apsaugos departamentu prie Aplinkos ministerijos), atliko ūkio subjektų aplinkos monitoringo sistemos efektyvumo analizę, siekiant nustatyti žemo duomenų patikimumo ir panaudojimo priežastis. Buvo atlikta LR aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. D1-194 redakcija) patvirtintų ūkio subjektų monitoringo nuostatų (toliau – Nuostatų) detali peržiūra, įvertinta Aplinkos apsaugos agentūros ir Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos pateiktos informacijos dėl ūkio subjektų, turinčių prievolę rengti ūkio subjektų aplinkos monitoringo programas ir vykdyti ūkio subjektų aplinkos monitoringą, teikti monitoringo duomenis ir monitoringo ataskaitas nustatyta tvarka atitiktis Nuostatų reikalavimams. Nuostatų III skyriuje nurodyta, kokiais atvejais ūkio subjektai privalo vykdyti ūkio subjektų aplinkos monitoringą; VI skyriuje įtvirtinti reikalavimai vykdomų monitoringų duomenų ir informacijos rinkimui, viešinimui, saugojimui, teikimui, vertinimui ir viešinimui. Atsižvelgiant į tai, kad ne visi ūkio subjektai vykdo aplinkos monitoringą ir nustatyta tvarka teikia monitoringo duomenis bei ataskaitas, būtina sugriežtinti ūkio subjektų teikiamų monitoringo duomenų ir ataskaitų kontrolę. Siekiant pagerinti ūkio subjektų teikiamų aplinkos monitoringo duomenų ir ataskaitų surinkimą, užtikrinti kokybiškesnius ir patikimesnius tyrimų duomenis, tikslinga atnaujinti teisinį reguliavimą, įtvirtinti ūkio subjektų atsakomybę už monitoringo programų nepateikimą, monitoringo duomenų ir metinių ataskaitų nepateikimą, aplaidžiai parengtų metinių aplinkos monitoringo ataskaitų pateikimą ir akivaizdžiai neteisingų ar suklustotų monitoringo duomenų pateikimą, už ūkio subjektų monitoringo nevykdymą ir monitoringo ataskaitų neviešinimą. Analizuojant ūkio subjektų teikiamų monitoringo duomenų žemą patikimumą, buvo įvertinti teisės aktai reglamentuojantys, laboratorijų, atliekančių taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) matavimus ir tyrimus ir (ar) imančios ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti, veiklą, reikalavimus taikomiems tyrimų ir (ar) matavimų metodus. Laboratorijos, atliekančios taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) matavimus ir tyrimus ir (ar) imančios ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti, turi turėti Leidimus vykdyti šią veiklą arba būti akredituotos. Reikalavimai laboratorijoms ir jų vykdomai veiklai įtvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatyme, Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų ir (arba) išleidžiamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) laboratorinius tyrimus ir (ar) matavimus, ir (ar) imti ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti išdavimo, leidimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, leidimų galiojimo panaikinimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) (LR aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. D1-711 (LR aplinkos ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. D1-386 nauja redakcija)), Nuostatų 25-26 p., Vandens, nuosėdų ir biotos cheminėje analizėje taikomiems metodams ir vandens stebėsenai (monitoringui) keliamų reikalavimų apraše II ir III skyriuje (LR aplinkos ministro 2010 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. D1-844), Stacionarių taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų ir teršalų aplinkos ore ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti ėmimo, matavimų ir tyrimų atlikimo taisyklių III skyriuje (LR aplinkos ministro 2004 m. vasario 11 d. įsakymas Nr. D1-68, LR aplinkos ministro 2020 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-238 nauja redakcija). Nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliosiančiais Aplinkos monitoringo įstatymo 11 straipsnio 2 dalies pakeitimais bus sugriežtinti reikalavimai laboratorijoms – ūkio subjektų aplinkos monitoringo programoje numatytų į aplinką išmetamų ir (arba) išleidžiamų teršalų ir teršalų aplinkos elementuose (ore, vandenyje, dirvožemyje) laboratorinius tyrimus ir (ar) matavimus atliekančios ir (ar) ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti imančios laboratorijos turės būti akredituotos kaip atitinkančios standartą LST EN ISO/IEC 17025 konkrečioms teršalams tirti, matuoti, imti ėminių laboratoriniams tyrimams atlikti. Išanalizavus Aplinkos apsaugos agentūros pateiktą informaciją apie laboratorijų, turinčių leidimus atlikti tyrimus ir (ar) matavimus, veiklos planinių patikrinimų rezultatus ir skundų skaičių dėl laboratorijų netinkamai vykdomos veiklos, Nacionalinio akreditacijos biuro internetinėje svetainėje skelbiamą viešą informaciją apie laboratorijų akreditavimo pažymėjimų panaikinimą bei teisės aktus, reglamentuojančius laboratorijų veiklą, tyrimų metodus, manytina, kad esama teisinė bazė pakankama siekiant gauti patikimus ir teisingus tyrimų rezultatus. Siekiant padidinti ūkio subjektų monitoringo duomenų panaudojimą vertinant ūkio subjektų vykdomos veiklos neigiamą poveikį aplinkai ir vykdam aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, tikslinga visų lygių monitoringų, įskaitant iš ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenis (poveikio aplinkai monitoringas ir išmetamų ir (ar išleidžiamų) teršalų monitoringas) duomenis teikti, kaupti ir saugoti vieningoje informacinėje sistemoje. Monitoringų duomenų kaupimas informacinėje sistemoje atsakingas institucijas leis efektyviau ir operatyviau įvertinti ūkinės veiklos poveikį aplinkai, savalaikiai užkirsti kelią aplinkos taršai ir išvengti neigiamo poveikio aplinkai.

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS"

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita	2026-09-09 13:18
------------------------------------	------------------

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
2 priemonė: Parengti Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009-09-16 įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ ir kitų ūkio subjektų aplinkos monitoringą reglamentuojančių teisės aktų, pakeitimus, patikslinant reikalavimus ūkio subjektų aplinkos monitoringo vykdymui ir atsiskaitymui. Atsakingas subjektas: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Rezultatas: Svarbu atkreipti dėmesį, kad nors aptariamo valstybinio audito imtis susijusi su aplinkos oro būklės vertinimu, tačiau teisinio reguliavimo pokyčiai, numatyti šio audito rekomendacijų įgyvendinimo apimtyje, įgyvendintini horizontaliai visose srityse, kuriose taikytini ūkio subjektų vykdomo aplinkos monitoringo reikalavimai (oras, vanduo, žemė, gyvoji gamta). Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų (toliau – Nuostatai) trūkumai įvertinti (priemonė Nr. 4.1. įgyvendinta), tačiau faktinis Nuostatų keitimas glaudžiai susijęs ir su informacinės sistemos, kurioje integruojami aplinkos monitoringo duomenys (IS „AIVIKS“ - informacinė sistema „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“), modernizavimo darbais, kurie dėl objektyvių aplinkybių prasidės vėliau nei planuota (tik 2025 m.). Priemonės įgyvendinimo termino atidėjimui įtakos turėjo ir nuolatinio darbuotojo, atsakingo už priemonės įgyvendinimą, nebuvimas. Įvertinus teisės aktų projektų derinimo terminus, tikimasi, kad aptariamiems teisės aktų pakeitimams bus pritarta iki 2025-06-30.	2024-12-31	Iš dalies įgyvendinta	Vėluoja
3 priemonė: Sukurti ūkio subjektų, kurie privalo vykdyti aplinkos oro monitoringą, apskaitos sistemą (subjektų sąrašą ir pildymo tvarką). Atsakingas subjektas: Aplinkos apsaugos agentūra Rezultatas: Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2023-12-21 įsakymu Nr. AV-214 patvirtinta ūkio subjektų, kurie privalo vykdyti aplinkos oro (poveikio aplinkos oro kokybei ir taršos šaltinių išmetamų teršalų) monitoringą, sąrašo forma ir šio sąrašo pildymo tvarkos aprašas.	2023-12-31	Įgyvendinta	Laiku
4 priemonė: Parengti ir patvirtinti Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus įsakymu ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenų analizės tvarką, sukurti Aplinkos apsaugos agentūroje šių duomenų analizei reikalingus institucinius pajėgumus ir gebėjimus. Atsakingas subjektas: Aplinkos apsaugos agentūra Rezultatas: Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2024-12-27 įsakymas AV-269 "DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ APLINKOS ORO KOKYBEI IR TARŠOS ŠALTINIŲ IŠMETAMŲ TERŠALŲ (APLINKOSORO) MONITORINGO DUOMENŲ ANALIZĖS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO". Ūkio subjektų monitoringo ataskaitų analizė bus atliekama esamais instituciniais pajėgumais iš vidinių resursų. Įvertinus ankstesniais metais gautų ataskaitų skaičių ir laiką, reikalingą vienai ataskaitai įvertinti, visų ataskaitų įvertinimas vidutiniškai truks 410 val. arba apie 51 d.d., t.y. atlikti ataskaitų analizei reikės 2-2,5 pareigybių.	2024-12-31	Įgyvendinta	Laiku
5 priemonė: Nustatyta tvarka vykdyti ūkio subjektų aplinkos monitoringo duomenų analizę.	2025-12-31	Įgyvendinta	Laiku

„APLINKOS ORO BŪKLĖS VERTINIMAS"

Valstybinio audito ataskaita: 2022-06-10 Nr. VAE-6

Rekomendacijų stebėsenos ataskaita	2026-09-09 13:18
------------------------------------	------------------

Rekomendacija / priemonė	Iki kada turi būti įgyvendinta	Būklė	Laiko būklė
Atsakingas subjektas: Aplinkos apsaugos agentūra Rezultatas: Įgyvendinant rekomendacijos priemonę ir vadovaujantis Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų aplinkos ministro 2009-09-16 įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Monitoringo nuostatai) 34 p. bei Ūkio subjektų aplinkos oro kokybei ir taršos šaltinių išmetamų teršalų (aplinkos oro) monitoringo duomenų analizės tvarkos aprašu, patvirtintu Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2024-12-27 įsakymu Nr. AV-269 „Dėl ūkio subjektų aplinkos oro kokybei ir taršos šaltinių išmetamų teršalų (aplinkos oro) monitoringo duomenų analizės tvarkos aprašo patvirtinimo“, buvo atlikta ūkio subjektų aplinkos oro kokybei ir taršos šaltinių išmetamų teršalų (aplinkos oro) monitoringo 2024 m. ataskaitų, gautų tiesiogiai arba elektroninio ryšio priemonėmis ir registruotų Agentūros 2025 m. dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje, duomenų analizė. Išanalizavus gautas 265 aplinkos monitoringo 2024 m. ataskaitas, kuriose pateikti vykdyto aplinkos oro kokybės ir taršos šaltinių išmetamų į aplinkos orą teršalų (aplinkos oro) monitoringo duomenys, buvo nustatyta, kad beveik 10 proc. ataskaitų ir/ar jose pateikti duomenys neatitiko Monitoringo nuostatų reikalavimų, t. y. buvo pateikta nepilna ar netiksli informacija ir/ar neišsamūs, netikslūs duomenys (ataskaitos III skyriuje), teikta nepasirašyta monitoringo ataskaita ir kt. Apie nustatytus ataskaitos ir jose pateiktų duomenų neatitikimus Monitoringo nuostatams buvo informuoti ūkio subjektai, pateikę tokias ataskaitas. Praktiniai aplinkos monitoringo vykdymo aspektai bei ataskaitų vertinimo metu nustatyti neatitikties Monitoringo nuostatų reikalavimams atvejai buvo aptarti 2025 m. lapkričio 25 d. veiklos vykdytojams ir dokumentų rengėjams organizuotame seminare „Ūkio subjektų aplinkos monitoringas“. Ataskaitų analizės metu išryškėję teisinio reglamentavimo trūkumai buvo įtraukti į 2025-12-23 raštu Nr. (30-1)-A4E-13072 „Dėl aplinkos monitoringo nuostatų“ Aplinkos ministerijai pateiktus pasiūlymus Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų aplinkos ministro 2009-09-16 įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“, ir Bendrųjų savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatų, patvirtintų aplinkos ministro 2021-02-26 įsakymu Nr. D1-117 „Dėl Bendrųjų savivaldybių aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“, tobulinimui.			

Daugiau informacijos apie šio ir kitų auditų metu teiktas rekomendacijas ir jų įgyvendinimą rasite čia [Atviri duomenys](#)